

Omgaan met straffe uitspraken in je vereniging naar aanleiding van de verhoogde aankomst van mensen uit Oekraïne

INSPIRATIETEKST VOOR WELZIJSORGANISATIES EN VRIJWILLIGERS

Welzijnsorganisaties zijn solidair met mensen die uitsluiting meemaken en minder mogelijkheden hebben om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. De verhoogde aankomst van mensen uit Oekraïne leidt bij sommige verenigingen en vrijwilligers tot bezorgdheden, frustraties of straffe uitspraken. Met verdeeldheid tot gevolg.

ORBIT vzw - bondgenoot in superdiversiteit en migratie - presenteert hieronder enkele handvaten voor blijvende solidariteit. Als inspiratie voor welzijnsorganisaties die zich blijven uitspreken voor een rechtvaardige samenleving waarin iedereen meetelt.

EEN STEVIGE BASISHOUDING

1. Maak zelf geen verschil in de ondersteuning die je biedt: wat jij doet, doe je voor iedere mens die er nood aan heeft. Blijf je aanbod richten op alle mensen die uitsluiting ervaren.
2. Vertel andere organisaties en je gemeente over het belang van een gelijkwaardige aanpak van alle mensen in armoedesituaties en van alle vluchtelingen.
3. De verhoogde aandacht voor mensen uit Oekraïne is een kans om verder te bouwen aan een rechtvaardige en duurzame samenleving waarin iedereen meetelt. De steun aan mensen die Oekraïne ontvluchten is een hefboom om aandacht te vragen voor grondrechten voor iedereen.
4. Blijf zichtbaar met je werking. Zo garandeer je dat schenkers, dienstverleners en subsidiegevers je vereniging blijven kennen. Op die manier garandeer je de steun die je reeds biedt. Dat stelt vrijwilligers, klanten, cliënten, deelnemers gerust.
5. Bespreek de bezorgdheden, frustraties of straffe uitspraken waar je mee wordt geconfronteerd met andere medewerkers en lokale organisaties. Gesprekken hierover zijn leerrijk voor iedereen.
6. De manier waarop je spreekt over situaties en mensen kan mensen verbinden of verdelen. Woord- en beeldkeuze en hoe je een verhaal brengt, beïnvloeden de beeldvorming van anderen. Je daar bewust van zijn is een belangrijke stap om te komen tot gelijkwaardigheid en wederzijds begrip. Enkele tips:

> Sommige woorden werken verbindend:

Verdelend	Verbindend
Toestroom of overrompeling	Verhoogde aankomst
Vluchtelingen uit Oekraïne	Vluchtelingen
Onze mensen	De mensen die wij kennen
Zij – Die (van) daar	Wij - onze nieuwe burens

> Mensen benoemen in 'aparte categorieën' verdeelt.

Als achtergrond, herkomst(cultuur) of andere kenmerken er niet toe doen, hoef je die niet te benoemen. Je kan je telkens de vraag stellen wat daar de meerwaarde van is. Zo werk je mee aan minder 'wij-zij-denken'.

Bij moeilijke uitspraken of standpunten over bv. Oekraïense mensen kan je telkens opnieuw verwijzen naar je basishouding:

"We blijven doen wat we doen, zonder verschil te maken op vlak van herkomst."

Voor info of advies over verbindende, solidaire communicatie kan je terecht bij Ruben Wullaert: ruben@orbitvzw.be; 02 5021 128.

WAT ALS JE GETUIGE BENT VAN VERDELENDE, KWETSENDE OF RACISTISCHE UITSPRAKEN?

1. Ga op zoek naar de boodschap achter kwetsende, discriminerende of racistische boodschappen.

Achter elke straffe uitspraak schuilt een **bezorgdheid**. Heel vaak is dat een persoonlijke nood aan een goede woon-, werk- en leefomgeving voor zichzelf of anderen.

Je kunt **bondgenoot** worden van je gesprekspartner in zijn, haar of hun zoektocht naar een goed leven.

Enkele handvaten:

- > Nieuwsgierigheid loont: stel vragen om zicht te krijgen op de bezorgdheden.
- > Luister en geef erkenning aan die bezorgdheden.
- > Houd het gesprek concreet: "Wat maak jij mee?", "Hoe kan je een situatie verbeteren?"
- > Neem je tijd: niemand verandert zomaar van gedachten in 1 gesprek.

Meer informatie over hoe jij als bondgenoot in gesprek kan gaan, vind je op reacttoracism.be

2. Wees waakzaam voor onwaarheden of veronderstellingen.

Iets niet weten over ondersteuning aan vluchtelingen is geen schande. Daarentegen: veronderstellingen over de gevolgen van meer vluchtelingen in je gemeente versterken een wij-zij gevoel en creëren onnodige bezorgdheden.

Voor correcte info is de gemeente je 1ste aanspreekpunt. Blijf je met vragen zitten over verblijf, opvang, huisvesting, toegang tot onderwijs, ondersteuning e.a. voor mensen op de vlucht, contacteer de infolijn van Vluchtelingenwerk Vlaanderen via 02 225 44 11 (NL, EN) of 02 225 44 21 (UA).

Deze inspiratietekst is een uitgave van ORBIT vzw (mei 2022). Ze kwam tot stand in het kader van het project Other Talk - Een ander narratief over migratie en superdiversiteit. Redactie: Thomas Peeters, Ruben Wullaert.

Voel je vrij om het werk te delen, te kopiëren, te verspreiden en door te geven, met vermelding van ORBIT vzw.